

[Udenrigsministeren.]

Jeg tror, at der må vises tålmodighed i disse spørgsmål, og jeg tror, at sansen for at finde det rette tidspunkt er af afgørende betydning. Der er vel ingen, der tror, at Tysklands genforening er noget, der ligger lige rundt om hjørnet, men for den fredelige udvikling i Europa tror jeg det er bedre, at løsninger får lov at vokse organisk frem, end at forslag, som tiden ikke er moden til, får lov til at sprede usikkerhed om den eksisterende balance.

Hr. K. Helveg Petersen spurgte om de danske overvejelser vedrørende arbejdet i Vietnam efter en fredsslutning. Jeg kan her i dag kun sige, at dette arbejde, undersøgelserne, fortsætter i et embedsmands-studieudvalg mellem de nordiske lande, og at vi også påtænker at tage kontakt med de instanser her i Danmark, som der vil være tale om skal bringes ind i arbejdet, såfremt det viser sig muligt for os at tage et initiativ på dette område. Jeg må lige sige, at der har ikke været nordisk kontakt om udsendelse af nordiske fredsbevarende styrker i forbindelse med fredsslutningen i Nordvietnam.

Hr. K. Helveg Petersen stillede det direkte spørgsmål, om ikke en af de nordiske udenrigsministre kunne rejse til Hanoi for at berede vejen for forhandlingerne mellem parterne i Vietnamkonflikten. Dertil vil jeg sige, at jeg er overbevist om, at enhver af mine nordiske kolleger — og det gælder i hvert fald mig selv — med glæde ville påtage sig en sådan opgave, når den har en rimelig udsigt til resultat. Men desværre tror jeg ikke det er mangel på kontakter, der stiller sig hindrende i vejen for fremskridt, jeg tror, det er dybtliggende problemer. Konflikten har jo nu varet så længe, at problematikken i alle dens detaljer utvivlsomt står fuldstændig klar for stridens parter; og det, der nu mangler, er en politisk beslutning. Som forholdene ligger i øjeblikket, tror jeg ikke, at de nordiske lande, heller ikke på udenrigsministerplan, har særlige forudsætninger for at tilvejebringe en sådan politisk beslutning.

Hr. K. Helveg Petersen fandt, at jeg var kølig over for FN, og fandt, at FN havde begrænsede muligheder, mens hr. Per Federspiel ikke delte min optimistiske opfattelse vedrørende FN.

Til hr. K. Helveg Petersen vil jeg sige, at jeg finder, at den har begrænsede muligheder, verdensorganisationen; den har været overvurderet, og det er klart, at man kan ikke forvente, at verdensorganisationen som en demokratisk samarbejdsorganisation skulle kunne yde mere, end hvad den politiske vilje hos medlemmerne tilsiger. Dertil kommer, at nationalismen i dag efter min opfattelse spiller en meget betydningsfuld rolle og sætter en bremse på mulighederne inden for FN.

Hr. K. Helveg Petersen rejste spørgsmålet om et konfliktforskningsinstitut. Jeg vil sige, at det er vel naturligt, at et sådant forslag må kræve nøje overvejelse, og man kunne jo tænke sig, at det under de nuværende forhold ville være vanskeligt at sammensætte et sådant råd på en fuldstændig objektiv måde. Endvidere finder jeg, at et sådant råd nødig skulle optræde i konkurrence med en del af FNs virksomhed. Men jeg har sympati med den tanke, som hr. K. Helveg Petersen her har givet udtryk for, at man skal have så megen objektiv oplysning som muligt, og jeg kunne måske i den forbindelse pege på, at regeringen i år har tiltrådt en bevilling på 300.000 kr. som grundlag for det i februar oprettede institut, hvis formål netop er at fremme dansk og international forskning af internationale konflikter.

Hr. Niels Westerby talte om Israel og Vietnam; de to spørgsmål har jeg omtalt.

Hr. Per Møller fremsatte tanken om et u-landsudvalg. Det er en interessant tanke, som jeg synes vi bør overveje og diskutere. Jeg vil gerne have lov til at overveje spørgsmålet nærmere, inden jeg tager endelig stilling til det.

Til hr. Svend Haugaard, der udtalte glæde over, at visumtvangen over for Bulgarien var ophævet, vil jeg sige, at vi arbejder videre på nordisk plan med ophævelsen af visumtvangen, og at vi fra dansk side stiller os positivt under disse nordiske drøftelser; vi har også tilbudt det til Rumænien, der imidlertid afviste det, og spørgsmålet vil også blive taget op over for Polen.

Forsvarsministeren (*Victor Gram*): Hr. Niels Westerby omtalte nogle vedvarende rygter om min deltagelse i forhandlinger om besparelser på forsvarsbudgettet og spurgte